INSTYTUT
SPRAW
OBYWATELSKICH

Łódź, dn. 31.03.2026

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

PETYCJA DO MARSZAŁKA SEJMU RP

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wnosimy o podjęcie działań mieszczących się w kompetencjach Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie projektu ustawy o obywatelskiej inicjatywie ustawodawczej (dalej: OIU) opracowanego przez Instytut Spraw Obywatelskich. Kluczowym elementem proponowanych zmian jest wprowadzenie bezpiecznej możliwości udzielania poparcia dla OIU drogą elektroniczną, z wykorzystaniem podpisu elektronicznego oraz środków identyfikacji elektronicznej stosowanych w usługach publicznych.

Wnosimy o:

1. niezwłoczne skierowanie niniejszej petycji do Komisji do Spraw Petycji,
2. przekazanie Komisji informacji, że projekt ustawy wraz z uzasadnieniem jest gotowy i stanowi konkretną podstawę do podjęcia prac legislacyjnych,
3. publiczne wskazanie trybu postępowania oraz harmonogramu działań Sejmu w tej sprawie, w tym informacji o skierowaniu sprawy do właściwych komisji merytorycznych oraz przewidywanych terminach rozpatrzenia.

Uzasadnienie

1. OIU wynika z art. 118 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to jedno z kluczowych narzędzi wpływu obywateli na stanowienie prawa i powinno być realnie dostępne w praktyce, a nie wyłącznie formalnie.
2. Obowiązująca ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli wymaga zebrania co najmniej 100 000 podpisów wyłącznie w formie papierowej oraz wniesienia projektu wraz z wykazem podpisów nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wydania przez Marszałka Sejmu postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu inicjatywy ustawodawczej. Te wymogi oznaczają wysokie koszty, presję czasu, rozbudowaną logistykę i istotne ryzyko błędów formalnych po stronie oddolnych komitetów obywatelskich, tworzonych przez obywateli i organizacje społeczne bez zaplecza partyjnego oraz bez stałej infrastruktury organizacyjnej. W praktyce ogranicza to możliwość skutecznego zbierania podpisów i skutkuje nieuwzględnieniem części podpisów z powodów formalnych.
3. W 2026 r. uchwalono ustawę zmieniającą Kodeks wyborczy (ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r., druk sejmowy nr 556), przewidującą uruchomienie systemu teleinformatycznego umożliwiającego udzielanie poparcia w formie elektronicznej dla komitetów w wyborach ogólnokrajowych. Dotyczy to komitetów zgłaszających

Instytut Spraw Obywatelskich, ul. Pomorska 40, 91-408 Łódź
tel.: 42 630 17 49, e-mail: biuro@instytut.lodz.pl
NIP: 7251872505, REGON: 473224144, KRS: 0000191928
Nr konta: Alior Bank 26 2490 00005 0000 4530 3441 9579

Odwiedź nas na
www.instytutsprawobywatelskich.pl

kandydatów w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz komitetów zgłaszających kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Są to w praktyce podmioty polityczne wystawiające kandydatów do organów władzy publicznej i dysponujące strukturami oraz zapleczem organizacyjnym. Jednocześnie OIU pozostaje w trybie papierowym. Powstaje więc pogłębiona dysproporcja: państwo cyfryzuje zbieranie poparcia dla podmiotów aspirujących do sprawowania władzy, a obywatelom korzystającym z konstytucyjnego prawa inicjatywy ustawodawczej pozostawia wyłącznie papier.

4. Projekt ustawy opracowany przez Instytut Spraw Obywatelskich usuwa tę asymetrię i wprowadza rozwiązania, które upraszczają procedurę oraz zwiększają jej przejrzystość, w szczególności poprzez utworzenie Portalu Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych prowadzonego przez Marszałka Sejmu oraz możliwość udzielania poparcia w formie elektronicznej deklaracji poparcia po uwierzytelnieniu środkami identyfikacji elektronicznej stosowanymi w usługach publicznych, przy zachowaniu standardów bezpieczeństwa i ochrony danych. Projekt i jego uzasadnienie przewidują także rozwiązania wzmacniające rzetelne procedowanie projektów obywatelskich w Sejmie, tak aby OIU nie była w praktyce „zamrażana", a obywatele mieli realną informację o przebiegu prac nad projektem.
5. Postulat zmiany przepisów dotyczących wykonywania OIU, w tym wprowadzenia bezpiecznej możliwości udzielania poparcia drogą elektroniczną, uzyskał poparcie środowisk obywatelskich. Inicjatywę poparło 42 liderów i liderek organizacji pozarządowych skupionych wokół Grupy roboczej ds. dialogu i partycypacji przy Komitecie do Spraw Pożytku Publicznego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Poparcia udzielił również Kongres Ruchów Miejskich.
6. Postulat ten ma także udokumentowane poparcie obywateli. W ramach kampanii „Obywatele decydują" przekazano do Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ponad 223 000 podpisów obywateli złożonych pod petycją dotyczącą zmian w zasadach wykonywania inicjatywy ustawodawczej przez obywateli. Skala poparcia uzasadnia potrzebę podjęcia prac i przedstawienia publicznej informacji o ich harmonogramie.
7. Wprowadzenie bezpiecznego e-poparcia dla OIU nie jest postulatem abstrakcyjnym, lecz konkretnym rozwiązaniem systemowym, które leży w praktycznej sferze organizacji procesu po stronie Sejmu i Marszałka Sejmu: zapewnia przejrzystość, ogranicza błędy formalne, zmniejsza koszty i bariery logistyczne po stronie oddolnych inicjatyw obywatelskich oraz wzmacnia równość dostępu obywateli do narzędzi demokracji.

Z wyrazami szacunku,

Rafał Górski,

Prezes Zarządu, Instytut Spraw Obywatelskich

Załączniki:

1. Projekt ustawy o obywatelskiej inicjatywie ustawodawczej
2. Uzasadnienie do projektu zmian

Instytut Spraw Obywatelskich, ul. Pomorska 40, 91-408 Łódź
tel.: 42 630 17 49, e-mail: biuro@instytut.lodz.pl
NIP: 7251872505, REGON: 473224144, KRS: 0000191928
Nr konta: Alior Bank 26 2490 0005 0000 4530 3441 9579